

rencen med Udlandet, og det kan maaske til en Tid lade sig gøre med Hensyn til Fabrikvirksomhed og den Slags Ting, thi der kan man i alt Fald til en vis Grad lægge paa Produktet, saa at det kan komme i Forhold til den korte Arbejdstid og vedkommende endda faa tilstrækkeligt til Livets Udkomme — Landbruget er fuldstændig afskaaret fra at kunne forkorte Arbejdstiden og gøre Produkterne dyrere. Det blev sagt, at 8 Timers Arbejdstiden vilde være det glædeligste og bedste. Der er dog andre Ting, der vilde være fuldt saa gode og glædelige, og det var, om Arbejderklassen — det er jo den, vi nærmest tænke paa — kunde blive saaledes stillet, at den kunde faa et sorgfrit økonomisk Udkomme. Dette kommer i første Linie og ikke det at slippe med en kort Arbejdstid.

Det er blevet sagt, at hvis vi vedtog dette Lovforslag, vilde Danmark i saa Henseende komme til at staa som et Mønsterland. Ja, vi have været saa heldige, at Danmark paa flere Omraader er blevet et Foregangsland, ogsaa i sociale Spørgsmaal. Vi have her paa Rigsdagen til Behandling et Lovforslag om Jordlodder for Landarbejdere. Det er ikke et Lovforslag om kortere Arbejdstid. Nej, det tager Sigte paa, at Landarbejderen kan faa et sorgfrit Udkomme, naar han da vil anvende sin Arbejdskraft paa sin Lod. Jeg tror, det er sundere at tage Sigte i denne Retning end paa at indskrænke Arbejdstiden. Det lyder ganske vist smukt, naar der tales om 8 Timers Arbejde, 8 Timers Hvile og 8 Timers aandelig Udvikling, men jeg har ikke set særlig meget til, at den kortere Arbejdstid, som vi ganske vist ere meget inde paa i vor Tid, har bidraget til, at Arbejderne ere blevne forholdsvis mere aandeligt udviklede. Jeg er bange for, at en stor Del af dem, der skulle have de 8 Timer til deres aandelige Udvikling, vil bruge dem til alt andet, end hvad der kan kaldes nyttigt, ja, endogsaa til, hvad der er fordærveligt, det ser man ikke saa sjældent. Det er kommet saa vidt, at vi paa Landet kunne se, hvorledes det gaar, naar Arbejderen — det vil sige Haandværkeren, længere ere vi da ikke komne — tidlig har tilendbragt Arbejdet. Vi have set, hvordan vedkommende da kan sætte sig til at

spille Kort eller, hvad der er endnu værre, trække i Søndagstøjet og gaa paa Værts-hus. Der er vist ikke saa faa, der anvende de 8 Timer paa den Maade, nok saa meget som til at sætte sig hen for at skaffe sig aandelig Udvikling. Jeg skal ikke komme videre ind derpaa, da jeg antager, at Lovforslaget vil komme i Udvalg.

Nu have vi jo faaet en Statistik udarbejdet paa de Omraader, som jeg har omtalt, hvor der kunde være Tale om at lovgive, nemlig vedrørende sundhedsfarlige Virksomheder eller Natarbejde eller Arbejde hele Døgnet, hvor der da kan træffes Indskrænkninger med Hensyn til, hvor længe de forskellige Hold maa arbejde. Denne Statistik, som den ærede Ordfører har dvælet lidt ved, er, saa vidt jeg kan skønne, et ret omfattende Arbejde, som det eventuelle Udvalg kan have godt af at beskæftige sig med og, om muligt, bringe noget ud af. I Stedet for at blive ved at køre med dette sølle og uskyldige Forslag Aar ud og Aar ind her i Tinget og faa en lille Diskussion om det i Dage, hvor der ikke er alt for travlt, lade det gaa i Udvalg og der ende Arbejdet kunde man gaa den Vej, at Rigsdagen tog Stilling til denne Statistik. Det ligger ikke for, men det var jo muligt, at det eventuelle Udvalg kunde beskæftige sig med dette Spørgsmaal.

Jeg skal i øvrigt paa det nuværende Tidspunkt henholde mig til, hvad jeg har sagt før. Jeg antager, at Folketingets Flertal nærer omtrent de samme Anskuelser overfor dette Lovforslag i Dag, som det har haft i flere Aar.

Rørdam: Dette Forslag er, som det er blevet fremhævet af begge de foregaaende Talere, en gammel Bekendt, idet vi gentagne Gange have haft et saadant Forslag fremme til Behandling her i Tinget. Jeg kan derfor ogsaa fatte mig i Korthed, da jeg tidligere flere Gange har haft Lejlighed til at markere min Stilling i denne Sag.

Den sidste ærede Taler sagde, at det for Lovgivningsmagten var noget vanskeligt og farligt at komme ind paa den i Lovforslaget behandlede Opgave, det var i alt Fald Meningen af hans Ord. Jeg vil dertil sige, at vi jo allerede i forskellige